

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben:		Egy évre . . . 18 kor. — fill.	
Egy évre . . . 10 kor. — fill.		Fél évre . . . 8 . . . — .	
Fél évre . . . 5 . . . — .		Negyed évre . . . 4 . . . — .	
Negyed évre . . . 2 . . . 50 .		Egy óra . . . 1 . . . 70 .	
Egy óra . . . 1 . . . — .		Egyes szám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK IÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A rajvonalba.

(Levél a Kossuth-párti választókhöz.)

A rajvonala döntő harc alakzatát a hadakozásban. Támadáskor a puska-tüz hatásos határához érve: rajvonala lakba bomlanak fel a tömör csapatok. A vezetés megoszlik. A fegyverharc, a tűznemek kiaknázása a közkatonák kezébe van lehelyezve. A biztos, az önmagát fegyelmelni tudó legénység, amely elhamarkodás nélkül, csak akkor lö, ha biztosan talál a terepen ki-domborodó ellenséges testekre, győzelmét határozott szívében, fegyverében és történetkájában hordja.

Ez a rajvonala jut eszembe, a rajvonala látom magam előtt, midőn az országunkban megindult és zsbongó választási küzdelmekre gondolok. Hasonlólag rajvonalba bomlott fel a választó polgárság serege is. A vezetők most csak a támadás irányát adják meg, a döntő harc előkészítését a közlegényeknek kell megvívni, midőn tántoríthatatlanul megállják hadállásaikat. Semmiféle ellenséges fenyegetés, csalfaság meg ne riassa őket; mert a rajvonalba minden választó polgár elsőbb is a maga személyére harcol és az elvei szilárdságától, elhatározottságától függ, képes lesz-e előre törni,

az ellentábor rajvonalaiból minél több katonát leszerelni, ellensúlyozni, ártalmatlanná tenni vagy a zászló alá hódítani; azért tehát miként a rajvonalba fegyelmelt, szilárd, bátorlelkű határozatra kész és meg nem téveszthető, józan felfogású katonák előzetes tűzharcba biztosítja a döntő „rajta-rajta” szurony-rohamnál a gyönyörű győzelmet, akkén a választási harcok rajvonalaiban is a józanságot, elvhűséget, a kitartást, a rendíthetlenséget főtulajdonságnak tartom, hogy a választás döntő napján harcvonala-inkon mi is győzelemmel vívhassuk meg a mi döntő „rajta-rajta” rohamainkat.

A vezetőknek, a választott képviselőknek azért kell tehát a béke napjaiban a közlegényekkel, a választók táborával minél többször foglalkozni. A gyakorlóterem áldozott fáradozásainkat a rajvonalba küzdő közkatonák rendíthetlensége gyümölcsozi vissza; mert akkor zászlónk győzelmé bizonyos és elveink megvalósulnak. Ennél hazafiasabb, gyönyörűbb elveket én nem ösmerek: a magyarságnak, Magyarországának Ausztriától való teljes függetlensége ez.

Ezt minekünk ki kell vinni és ki

is fogjuk vinni kedves bajtársaim, ha a Kossuth-zászlója mellett a rajvonalba mi közkatonák rendíthetetlenül, hiven kitartunk és lépésről-lépésre készítjük elő, biztosítjuk fejlődésünket a döntő harcához. A közege választás is ilyen döntő harc. Nem mondom, hogy az utolsó. Ő mert még sok megpróbáltatást kell kiállnod addig kedves magyar népem, míg nemzetünk függetlenségét kivívjuk; és mivel ezen nemzeti függetlenség alapjai a Kossuth-párt elveiben vannak letéve: e párt győzelméért megalkuvás nélkül kell küzdenünk.

Bajtársaim! Örökdjete tehát a rajvonalba. Sem csellel, sem félelmettel, sem árulással meg ne kerülje az ellenség hadállásainkat. Hadd csufolkodjanak, hadd fenyegetőzzenek, hadd erőszakoskodjanak, ha mindnyájan résen leszünk, nem közelíthetnek meg bennünket; hisz mi nem személyekért, nem személyi érdekért, hanem magyar fajunkért, nemzetünk függetlenségéért állottunk a rajvonalba, melyben gyönyörű dicsőség és becsület még a közkatonának is küzdeni.

Ifjabb Móricz Pál.

József császár vadászkalandja.

(Baka-krónika a Máriaassy-család eredetéről.)

Irta: ifjabb Móricz Pál.

A barnult aranyhimzű, kopott zöld kabátú József császárról, a „kalapos királyról” gazdag jegyzéseket jegyeztek a krónikások, de a néphagyomány is sokszor, színesen főtögette meg ennek a nagy ábrándozónak az érdekes alakját, életeseményeit.

Ezen történetben az őserdő homályos és hűvös lombjai közül bukkan elő a kopott zöldkabátú, térdosizmás, ábrándos kékszemű császár. Nyakában vadásztarisznnya, oldalán a kurta vadölő kés és vállán a tölceséres torku koháspuska.

A viaszolt bajuszu, csontos arcú, réz-medájjal magyar bakák bodor füstöket eregetnek a kurta pipaszárból és mélézva fülelik a szavát a több kapitulációs vén bakának, a ki a kaszárnya szoba hoszu és hideg téli estéit regékkal élénkíti. A híres Máriaassy regiment bakái ezek, a kik a kanyargós Tisza öntözte alföldről kerültek a piros hajtókás regimenthez. Messze a lengyel-szelen, a fenyűfák alól búsan sóhajtoznak az alföld, a fűzfalombtól árnyékolat folyó szöke vize után. Ott kompok járnak-kelnek. Szárnyas kerekével vigan lapátol a potrohos

vizimalom és az almapiros arcú menyecske nótázva meriti korsóját a zsongó habok közé.

A makrapipa bodorfüstjénél még hűségesebb gondú a kapitulációs baka regés szava. A forradalom előtti időkben még inkább megülték a kaszárnyát a kötéllal fogott, avagy hegedűszóval verbuvált katonák, csak maga a 88 éves Bózsó Sándor is 14 évig szolgált oda a vitézlő 37-ik gyalogos regimentnél, a melynek ekkor a jeles híru Máriaassy ur volt a cserfalomb koszoruzta, gyémánt csillag keresztos „inhaber”-je.

Az ezred fölött nagyhatalmu ur volt akkortájt az ilyfajta „inhaber” ur. Élet és halál és tiszti méltóságok adományozása fölött is rendelkezett és mivelhogy még a kürtös nem rezgelődött a „takarodó” fuvásához, a waterlooi medájjal öreg baka szakított még időt a József császár vadászkalandjának az elbeszélésére. Jeles vadászkaland volt ez. A Máriaassy „inhaber” apja báróságát, nagy uradalmait ennek a vadászkalandnak köszönhetette.

Zúgott az ősi rengeteg erdő. Az esti széllel támad ez a rejtelmes zúgás, mely a fák odvaiból előcsalogatja a tüzes szemü baglyokat.

A tölgy, a cserlombok fölé, mint óriás pók szövö homály fátyolát az éjszaka. Jaj, ki ekkor társaitól tévelyedve barangol a

rengeteg erdő páfrányos, mohos, süppedékes ösvényein. A bokrok tuskés gallya leszaggatja az eltévedt vadászról a kabátot. Az avar között rejtőzködő, kigyómódon csavarózkodott gyökér gáncot vet a fáradt lábak elé. A csillagok rezge fényét mohón szívják fel a sátoros levelek; csak a János bogárcák gyémántfényes teste reszket a bokrok aljában és a homály növekedvén: az őserdő zúgását is túl ordítják, túl vonytják az éhes, a csatangoló vadállatok. Vakog a farkas, a medve bög, nyirvákol a mérges karmu vadmacska és a forrás felé rőfögve vezet a kondát a sörtéshátú, szörnyű óriás vadkan és a lombok közül éjszakai madarak hahogása borzongatja a jó lelkeket... Jaj az eltévedt embernek.

József császár felvilágosodott fejű, bátor szívű fejedelem volt és mégis most megborzott. Fázva gombolta össze a kopott zöld kabátját. Vadász szenvedélye egész elvakította, addig tört előre az ősi magyar rengetegben, mignem vadásztársaitól, a farkától elszakadt. Kürtjét hiába emelte ajkához. A szakadozott hivatató hangokat elnyomta az ősi rengeteg zúgó morajlása, az agakat tördelő, a lombokat tépdelő alkonyati vihar, mely időközben támadt fel.

Pusztulását várta a császár. A hűvös éjszaka rontja meg szervezetét, gyilkos fene-

Dr. Király Ferencz visszalépett!

A debreczeni II-ik kerület függetlenségi és 48-as pártjának szerencsés jelölését semmi nem igazolja fényesebben, mint az a tény, hogy még nem is volt meg a választás és a kormány-párt hivatalos és hivatott jelöltje már is meghátrált az előre látható bukás elől. Dr. Király Ferencz ugyanis, ki a kerületet már 3 cikluson keresztül képviselte s kit a kerületi kormány-párt többségének bizalma az országos nevű Münnich Auréllal szemben most is jelöltül állított fel a kerületben: a tegnapi nap folyamán visszalépett a jelöltségtől.

Már napok óta szárnyalt ez a hír, a kormány-párt egy töredékének szócsöve azonban lezáfolta s ellenpárti kortesfogásnak bélyegezte ezt a hírt s ime alig telt el 24 óra s maga a korpárti újság hozza most már nyilvánosságra a „meglepő“, a „váratlan“, a „megdöbbentő“ visszalépési hírt s egyszerűs mind elszórja krokodil könnyeit Dr. Király Ferencz visszavonulása fölött.

Dr. Király Ferencz visszalépése nem a kerület megrendült bizalmának — mert hisz a mamelukok nagy része úgy is oda szavaz, a hova muszáj, — hanem annak az intrikán a következménye, mely az ő személye ellen, saját pártjában már a jelölés kérdésének felvetésénél megindult s a mely cselszövény szárait azóta napról-napra szőtték-fonták ellene a kormány-párti zugolyban olalkodó pókok messzire nyúló ujjai. Visszavonult politikai ellenfelünknek, kit tiszteletreméltó egyéniségében mi soha meg nem bántottunk, tartozunk azzal az elégtétellel, hogy így módon történt elejtését való-

ban a legőszintébben sajnáljuk. Mi nyílt és egyenes harcban, a politikai tisztesség fegyvereivel óhajtottuk őt legyőzni; őszinte fájdalommal kell látunk azt, mikor nemes ellenfelünket saját táborának intrikusai hátulról leszurják.

Saját pártjától mást érdemelt volna az a Dr. Király Ferencz, kit közigazgatási téren már ifju korában külföldi egyetemeken gyűjtött gazdag ismeretei s kifogástalan egyéni jelleme s jó szíve egyaránt méltóvá tettek a képviselői állásra s ha volt is kilógás működésének eredménytelensége miatt: azt csak mi emelhettük, politikai ellenfelei, de nem a saját tábora, melynek hű katonája volt.

Annak idején lesz alkalmunk visszatérni erre a cselszövényre, mely azzal végződött, hogy elvégre is kibujt a szegazsákból. Addig mozgatta egy titkos kéz a Dr. Király Ferencz és Münnich Aurél közötti vetélkedést, míg beteljesedett a latin közmondás: „Inter duos litigantes tertius gaudet (Két veszekedő között a harmadik örül) — végre a tegnapi délután megszülte a II-ik kerület kormány-pártjának képviselő jelöltjét Márk Endre urat.

Még nincs rá ütve a hivatalos pecsét a kerület ellen intézett ezen kísérletezésre, szárazon tartjuk tehát addig a puskaport, míg a bizalmat felülről és alulról egyaránt Márk Endre ur ölébe gombolyítják ama bizonyos pók-lábak, de előre is nyugodtak vagyunk az iránt, hogy az új jelöltnek nem lesz oka az örömrre, amint hogy őszinte sajnálattal viseltetünk a II-ik kerület kormány-pártja iránt is, melyet csak úgy labda gyanánt dobálnak

egyik kézről a másikba, míg végre csakugyan a Márk Endre ur körmei közé kerül.

A mi erőnket, kitartásunkat és lelkesedésünket csak fokozza ez a legujabb manőver, a mi mindnyájunk által óhajtott, felkért ideális lelki jelöltünk mellett s mig ott a különböző nevekre belezavarodnak a talpnyalásra és magasztalásra egyaránt készsleges nyelvek: mi egy szívvel-lélekkel s egy akarattal kiáltjuk, hogy éljen Dr. Bakonyi Sámu, a II-ik kerület igazán méltó jelöltje

Rákosi Viktor Hadházon és Sámsonban.

— Saját tudósítónktól. —

Rákosi Viktor, a hajdunánási választókerület függetlenségi és 48-as pártjának népszerű képviselőjelöltje, a kit a derek hajduk mindenütt, ahol csak megjelenik körükben, fényes ünnepélyességgel, lángoló lelkesedéssel és odaadó szeretettel fogadnak, szeptember 8-án Hadház és Sámson községeket látogatta meg. Annak a diadalutnak, a melyet Rákosi Viktor Hajdunánáson augusztus 25-én megkezdett s Dorogon szeptember 1-én folytatott, méltó befejezése volt a szeptember nyolczadiki napon Hadházon és Sámsonban.

Reggel 9 óra tájban érkezett Hadháza vonat, mely Rákosit hozta kísérőivel, kik között volt Kiss Dezső, a betegesen fekvő Kossuth Ferencz kiküldöttje, Sebők Gyula szerkesztő, Brassay Károly tanár, Csiba Elek s több mások a nánási és dorogi választópolgárok közül. Megható látvány tárult itt az érkezők elé: ezrekre menő sokaság zászlóerdő alatt, fehérruhás lányok viritó sora, a szabadságharcz úggy hősei, délcegz lovas ifjak, férfiak és nők.

Viharos erővel harsant föl az éljen, a midőn Rákosi a vasuti kocsiából kiszállott, folyton megújulva s szünni nem akarva. 40 fehérruhás leány, két sort képezve fogta körül Hadház várvarárt kedves vendégét, mindenik leány szép virágbokréttát tartva a

vadak támadnak reá, vagy erdőben bojongó gonosz emberek kezébe kerül? . . . Tépelődött és faradtan törte az ösvényt a sötét vadonban, hová s merre? Maga sem sejtette; csak az örökkön élő emberi remény-ség nógatta tovább és tovább . . .

Midőn a sötét erdőből halavány fény rezzent bágyadt szemébe . . . Bizalma ujra ébredt és kurtjébe fujt. Visszaverte az erdei visszhang; de az erdő zugásán keresztül tompa kutyaacsholás is verődött a császár fülebe.

— Hej! Ide emberek!

A császár, kiáltván, tovább haladt a fény iránt, amely erősen növekedett. Erdei szénégető kunyhójához ért. Aféle ágásokra iszkábált kunyhó volt ez, melynek tetejét szőrös indájával futó tők ölelgeti és sárga virágokkal is koszoruzza azt.

A kunyhó előtt máglyában lobogott a tűz. Pattogtak, durrogtak az ősi faból hasogatott hasábok és daróc ruhás, barna arcú, izmos férfi lépett a homályos, hűvös lombok közül kibukkanó császár felé. A szénégető száraz gyertyánfa hasábot emelt a kezében. Magasra tartotta és füstölve lobogott a gyertyánfa lángja.

A kunyhó ajtajában fekete-haju fiatal asszony szópós gyereket emelt karja között. Ugyan bámulta a zöldkabátos vadászt, mert

az ilyen aranypászomántos, ezüst puskapor tartós urak nem igen szoktak az ösrengetegben tévelyegni.

József császár nem nevezte meg magát, hogy kicsoda, micsoda; de a szegényszénégetők szíves barátsággal tessékelték, hogy kerüljön belül a kunyhóba . . .

Be ment tehát József császár. Nem is cselekedhetett másként; mert a szénégető kijelentette, hogy a világ minden kincséért sem vezetné most ki a rengetegből a kívánt helyre. Minden bokor mögött veszedelem rejtőzik ilyenkor. A vadász ur pedig adjon hátát, hogy fedél alá, emberek közé jutott.

József császár a sarokba állította a puskáját. A szegre akasztotta a vadásztársznyáját és búsan, fáradtan heveredett le az illatos erdei szénra és mihamar félálomba szenderült; noha a gazda mondta volt. vacsoráról gondoskodik . . . József császár suttogó hangokra riadt fel. Odakint a kunyhó pitvarában tanakodtak.

— Ne tétovázz, csak vágjuk el a nyakát . . .

Aztán elcsöndesült minden. A felriadt császár fegyvere után kapott, azt vélte, hogy az ő nyakát akarják elvágni és már vissza is vágyott inkább a sötét rengetegbe . . . Idő múltán nyílt az ajtó. A szénégető tar-

totta a méceset. A fekete-haju szép fiatal asszony pedig párolgó fazekat hozott a kezében. Kappan lovas párolgott a fazékban. Sava-borsa helyben volt hagyva. Izlett is a kiéhezett császárnak. Kiderült az arca is, midőn a jámbor szénégetőtől megtudta, hogy arról tanakodtak az imént, melyik kappannak a nyakát vágják el?

Később pedig oly jóízűen aludt az illatos szénán, a bécsi császári várkastélyban a biboros dunyha alatt soha sem szokott ilyen jóízűen aludni.

Hajnali pirkadásakor hallgat az erdő zúgása. A vadak búvóhelyöken lapulnak. A szelid őzike hívásgosan bámul a patak vizébe, melynek partján kék nefelejts virágzik. A gerliczék kacagnak, a vadgalambok búgnak, az ezernyi madár füttyentget, sivit és a tapsifüles nyulacska a tisztás szélén hancuzozik a párjával. Méhek döngicsélnék virágról virágra. A harmatos levelen kaczerán lebegtetni himes szárnyát a pillangó és a farkérgét kopácsolja a fúrge harkály.

Langyos, illatos az erdő és a napsugárítól zöldaranyszínben olvadoznak a harmatlepek levelek.

A szénégető cigány, mert cigány volt az eltévelyedett József császár házigazdája kora hajnalban talpra állította a császárt, a ki most könnyű szívvel indult a madárdalol

kezében. E viritó tavasz között lépett elő Simon Károly, a hadházi iskola érdemes igazgatója, kit a tanügy terén szerzett érdemei ép oly hathatósan dicsérnek, mint polgárerényei, melyekkel a hadházi függetlenségi párt ügyeinek vezetésében már hosszú ideje buzgón munkálkodik.

A szeretet és lelkesedés hangján üdvözölte a szeretett jelöltet, kihez Hadház választó polgársága egy szívvél-lelékkel csatlakozott. Utánna egyik a fehérruhás leányok közül, Kálmán Esztiike mondott kedves szavakban Isten hozottat Rákosinak, lendületes kis beszéde befejeztével egy művésziösen összeállított szép virágcsokrot nyújtva át neki. Rákosit mélyen meghatotta polgártársai szeretetének és ragaszkodásának ezen szép és impozáns megnyilatkozása s a meghatottság hangján mondott szívből fakadó köszönetet a fényes fogadtatásért, melyben öregek és ifjak, a meglétt férfiak és viruló hajadonok egyforma lelkesedéssel részesültek. „Nem az én szerény személyemnek — ugymond — hanem annak a zászlónak szól első sorban az a szép fogadtatás, melyet testvéreim kezembe adni készülnek. Magyarországi függetlenségének és szabadságának zászlója ez, melyhez hű maradok egész életemben, fáradozok, küzdök s ha kell, meghalni is kész vagyok védelmében.”

Frenetikus éljenzés, tomboló üdvriadal harsant föl Rákosi szavai után, mely a vihar erejével zúgott míg Rákosi a ráváró kocsiiban helyet foglalt. A kocsi csakhamar egész virág erdővel árasztották el a szép hadházi leányok. Aztán kezdetét vette a bevonulás, egy igazán lélekemelő diadalmenet, melyen lépten-nyomon kitört a szeretetnek és lelkesedésnek zajos éljenzésében megnyilatkozó hangja. Lélekemelő volt ez a diadalmenet, mert nem megrendelésre készült jó pénzért holmi földi potentálnak: főispánnak, mniszternek, főhercegnek, hanem a nép részesítette benne ingyenvaló jó kedvéből, igaz szeretetéből a maga kiválasztott fiát.

A diadalut, melyben ott voltak a nánási, dorogi és téglási testvérek közül is többen, Wessprémy István ügyvéd házána ért véget, hová Rákosi és kísérei rövid pi-

henőre betértek s a szíves házigazda és kedves neje magyaros vendégszeretetében részesültek.

E közben az istentisztelet is befejeztetvén, a nép sűrű tömegekben gyűlt össze a hadházi diszes ref. iskolának tágas nagy udvarán, hol cserfalombokkal és virágokkal diszitett esinos emelvény várta azokat, akik szólásra voltak hivatva. Midőn Rákosi kísérvél megjelent az emelvényen, a lengő zászlók alatt tolongó s ezerekre menő sokaság oly viharos éljenzésben tört ki, mely a harsogó zenét is elfojtotta. Wessprémy István ügyvéd s a hadházi függetlenségi pártnak nagyérdemű elnöke szólott először. Vármegyei közéletünknek ez a kimagasló alakja, a ki a most folyó választási küzdelmekben is önzetlen hazafiasságának oly páratlan szép jelét adta. Szép és lelkes szavakban ajánlotta Rákosit polgártársai szeretetébe, mint arra teljesen méltó kitűnőséget hazánknak. Utána Kiss Dezső beszélt, ki Kossuth apánk méltó fiának nevében és megbízásából üdvözölte a választókat s ajánlotta megválasztásra Rákosit. Mindenik beszédre hangos éljenzés volt a válasz, mely tetőpontját akkor érte el, midőn maga Rákosi állott föl, hogy programbeszédjét elmondja.

Beszélt poetikus lendülettel szépen és megragadóan, közbe-közbe megcsillogtatva aranyos humorát, hogy egy-egy találó hasonlaltal, egy-egy a maga helyén alkalmazott adomával frappans világitásba helyezze s megértesse még a legegyszerűbb hallgatójával is, a mit mond. Fejtgette azokat az elveket, melyeknek megvalósításáért a függetlenségi párt küzd. Rámutatott azokra az elvisehelhetetlen terhekre, melyek a gazdát és iparost sújtják, míg a német nyelvű és fekete sárgaszínű közös armádia mindenünket elnyeli. Ostorozta a gyávákat és kicsinyhitűeket, kik Magyarországi függetlenségét megvalósíthatatlan álomnak pusztá ábrándnak tekintik s ezt az istenkáromlást még nyíltan hirdetni is merészkednek. Hivatkozott a hajduk őseire, kik mindig legelől állottak a harcban, midőn megvédni kellett hazánk szabadságát. „Azok a hajduk, kiknek apái Bocskay és Rákóczy lobogói alatt küzdöttek hazánk testi és lelki szabadságáért s midőn

megzendült a hívogató nóta, Kossuth Lajos azt izente . . . mindnyájan elmentek a szent háboruba, hűtlenség nem lehetnek soha a függetlenség zászlójához, ha csak őseik emlékét beszennyezni nem akarják. Ezt a termékeny szép földet az őseink jutalmul nyerték azért, mert vérüket ontották a szabadságért, nem volnának rá méltók az unokák, ha a szabadsághoz, Bocskay, Rákóczy, Kossuth szent zászlójához hűtlenné válnának.”

Leirhatatlan a hatás, melyet Rákosi beszéde keltett. „Soha nem hallottunk még ilyent” . . . mondogatták egymásnak a lelkes hallgatók. A meglepő hasonlatok, a humoros példázatok még sokáig élmi fognak a nép között, mint megannyi szálló igék.

A viharos éljenzés lecsillapultával Sebők Gyula szavalta el Rudnyánszky Gyulának „A mi zászlónk” című szép költeményét szónoki tüzzel, nagy hatást keltve. Utána Brassay Károly üdvözölte a hadházi elvtársakat a nánási és dorogi testvérek nevében, egyetértésre s a függetlenségi zászló mellett erayedetlen kitartásra buzdítva. A szónoklatok sorát Simon Károly végezte be, ki köszönetet mondott Kossuth Ferencnek szíves üdvözlétéért s úgy a jelöltnek, mint a meghallgatására egybegyűlt választó polgárságnak a megjelenésért.

A hadházi ünnepélyességnek méltó befejezése volt az a népes bankett, melyben mintegy 300 ember vett részt, közöttük a hadházi polgárság szinte java, értelmisége. A lelkesebbnél lelkesebb pohárköszöntők egymást érték, az első az országos függetlenségi és 48-as párt nagynevű elnökének szólott, kihez üdvözlő sürgöny is ment a következő tartalommal: A Rákosi Viktor programbeszédének meghallgatására összegyűlt hadházi függetlenségi választók szívből üdvözlik szeretett pártvezérüket s lelkesen kiáltják Éljen Kossuth Ferenc! A lelkes hangulat közepette érkezett meg Bocskó István ügyvédnek, a kunszentmártoni választókerület függetlenségi pártelnökének levele. „Önök elcsábították tőlünk — írta a levélben — a mi szeretőnket, hanem azt mondjuk önöknek: megválasszák, megbecsüljék, hűségesek legyenek hozzá, boldogtalanná ne tegyék, mert a mily dühös vetélytársai vagyunk Önöknek, bosszút állhatunk önökön.” Megválasszjuk, megválasszjuk! egyhangulag megválasszjuk! harsogott elemtáris erővel egyszerre 300 ajakról, bizonyosságot tevén róla, hogy Rákosinak sohasem lesz oka megbánni azt, hogy a nánást szűz leányért elhagyta a kun menyecskét.

De hármát ütött az óra s indulni kellett, mert a derék sámsoniak is várva-várták már a hajdu nép követjét. A Rákóczy induló hangjai mellett, hatalmas éljenzéstől kísérvé indult meg a hosszú kocsisor, mely Rákosit és kíséreit vitte, kikhez a nánási, dorogi és hadházi elvtársak közül is sokan csatlakoztak föllobogózt székereken. Hadház és Sámson határána már lovas bandérium várta az érkezőket s fogta közre a kocsisort. Csakhamar aztán egész szekértábor tárult föl, ellepve a lelkes sámsoniaktól, kik Rákosi elébe jöttek. Lekerültek a szekerekről a jó sámsoni borral telt kulacsok, hogy kézzel-kézre járjanak a kedves vendégek között. Sámson derék papja azonban kiadta a jelszót a tovább menetelre s indulni kellett még a lelkes Kulcsár bácsiok is, akinek pedig még el se fogyott kulacsából a szívet vidámitó nedű. Diadalmenetté vált az ut ismét egész Sámson piaczáig, hol már a község apraja-nagyja, örege-ifja hatalmas tömegben összegyűlvé várta a kedves vendégeket. Egetverő éljenzés között vonult Rákosi kísérvél a szónokok számára fönntartott helyre. Jánosi Zoltán ev. ref. lelkész, a sámsoniak bálványozott papja, ajánlotta

erdőben darócruhás vezetője után. Még el sem érték a rengeteg erdő szélét, a sok aranyos ruhás lovas és gyalog katonák, va dászok, főtisztek, udvari lakájok, már is egész seregestől rajzottak elejbük, a császár urnák a keresésére. Száz trombitát is megfújtak, midőn a császárt meglátták, és hujjongattak nagy vigágukban. Az egész aranyruhás sereg földig emelte a kalapját. . . A szénégető bámulva tekintett kopott zöldkabatos éjszakai vendégére, hogy kettőjük közül melyiket illeti ez a nagy megtiszteltetés!

— Hoch der Kaiser! Éljen a császár! az aranyruhás sereg egyre csak ezt kiáltozta. József császár pedig, mert a kopott zöldkabatos vadász ur tényleg József császár volt, a szénégető czigányhoz fordult és háromszor így kérdezte:

— Jó barátom, mondd meg nekem azt, hogy mit érdemel az, aki császárját a haláltól mentette meg? . . .

De a szénégető czigány csak hallgatott de mivelhogy az aranyruhás főgenerálisok is biztatták már, hogy szóljon valamit a császár kérdésére, mondá:

— Ha már nem nyughatnak az urak, hát adjanak egy máriást . . . Akkortájt ugyanis a Mária képes pén — másként máriás — forgalmi pénz volt.

József császárt meghatotta a szénégető szerény kívánsága és minekutána parolázott vele, ekként határozta:

— Jól van szegény ember! Megkapod a máriást . . . Mától kezdve a neved báró Máriássy.

A császár azonkívül a rengeteg erdőt, mint a saját uradalmát adományozta báró Máriássynak. Várkastélyt is adott neki és egész vadásztársínya aranyát és fő-fő katoná tisztjéül is felfogadta és sem ő, sem az ő császári és királyi utódai nem csatlakoztak soha a Máriássyak hűségében és bátorságában.

A 88 éves szegedi Bozsó Sándor, Máriássy-regimentbeli volt katona bizonyította hogy ez az igaz története a baka-krónika szerint a József császár vadászkalandjának és a vitézlő Máriássy család nemesei eredetének . . . Ő neki a nagy leMBERGI kasszárnyában több kapitulációt ért vén baka beszélt el az „inhaber” ur apjáról ezt a történetet.

A 88 éves Bozsó Sándornak mindössze csak az esett keservesen, hogy utóbb mind a császár, mind a haza felejtkeznek az ő hű katonáikról. Mert noha Bozsó Sándor 14 évig szolgálta a Máriássy regimentjében a császárt, de utóbb a Kossuth világban a hazát is, ez is, az is felejtkeznek a Bozsókról a közkatonaikról, a kik öreg napjaikban, elnyomorodva, mint utszéli koldusok koldulják az irgalom kenyerét . . . A zúgó erdő elnyeli a magános emberek segélykiáltását.

itt hívei szeretetébe Rákosit. Ez a tettben és lélekben egyaránt erős, ékesszólásban és tudásban egyaránt kiváló mintaképe a valódi kálvinista papnak, kit megalkuvást nem ismerő jelleme azokhoz a vértanukhoz tesz méltóvá, kik egykor a gályák kínait szenvedték el hitökért és meggyőződésükért. Gyűjtő szavai magukkal ragadtak mindenkit s viharos lelkesedéssel hangzott föl: éljen Rákosi! Utána Kiss Dezső tolmácsolta Kossuth Ferencz üdvözlését s méltatta Rákosi érdemeit. Most Rákosi tartotta meg, a folyton megújuló éljenezések által percekig felbeszakasztva, minden tekintetben remek és sikerült programbeszédét. „A képviselőség — ugymond — sohasem lesz számomra létra, melyen fölfelé kapaszkodjam, hanem egy oly tisztesség, mely szent kötelességgem teszi, hogy teljes erőmből küzdjek hazám függetlenségeért, polgártársaim igazi javáért. A függetlenség eszméjét szolgáltam eddig tollammal, ezt akarom szolgálni ezután is élő szóval is, minden cselekedetemmel, egész erőmmel a parlamentben is.“ A tomboló tetszészaj lecsillapultával Sebők Gyula szavalt el lelkes tüzrel egy ezen alkalomra irt hazafias szép költeményt. Majd Brassay Károly üdvözölte a sámsóniakat a nánási, hadházi és doroghi elvtársak nevében, végül pedig Jánosi Zoltán rekesztette be az ünnepélyt megragadó lelkes beszéddel.

Este bankettre gyűlt össze Sámson derék polgársága, hol a szép hölgyek sem hiányoztak s a lelkes pohárköszöntők egymást érték. Vacsora végeztével a zene vidám hangjai mellett tánczra perdültek a tüzes magyarok s még az öreg Gáspár bácsi is ugyancsak kirakta a csárdást amugy magyaroson. Bizony tánczólnia kellett ott az ünnepelt jelöltnek is, mert rácsábitották a szép Budaházy-leányok. Csak éjfél tájban térhetett Rákosi szállására, özv. Budaházy né urnőnek vendégszerető házához.

Másnap kocsisor kísérte Sámson felejtethetetlen kedves vendégét a debreczeni vasuti állomásig, bucsut mondva neki, de csak a rövid viszontlátásig, midő a most oly annyira megszeretett képviselőjelölt egyhangú lelkesedéssel megválasztott képviselője lesz a hajdunánási választókerületnek.

Levelező.

Délutáni levél.

A király gyakorlatról.

Csak mi hazafias ujságírók általjuk magunkat a „királygyakorlat“ nevezéssel. A valóságban volt és hihetőleg marad az olyan nagy sereg öszpontosításoknak és csapat kipróbálásoknak a neve még a magyar földön is, hol királyunk, mint legfőbb seregbíráló megjelen, — »Kaiser mavöver.«

Csodálatos: a magyar baka gyomra is beveszi ezt a szót. Nemcsak beveszi, de szívesen emlékezik az ekkor és ekkor átélt »Kaiser manövekről.«

Nem is csodálható ez a megtévelyedés. Mert noha időnként magyar földön, magyar katonák erejét kihasználva zajlanak le ezen sok áldozatot felemészítő gyakorlatok, azok vezetésének, intézésének teljesen osztrák a nyelve, a szelleme, a külső képe. Mindenütt vezet és parancsol a sárga-fekete zászló, a sárga-fekete színek a bakanadrág zsinórjától a markotányos

polgár emberek sárga-fekete karszalagjáig . . . És kihívólag rivalg a német vezényszó, a magyar parancsadás szerényen a honvéd zászlóalj vagy még inkább századok vagy még helyesebben honvéd szakaszok körében huzódik meg.

Ujságírói tulzás és jámborság tehát manapság »király gyakorlatokat« emlegetni. Mert addig egyedül »Kaiser manövekről« lehet szó — a mi szegyenünket, kiskorúságunkat hirdeti ez a szó is —, a míg Magyarországnak független és önálló hadserege nincsen. A magyar gyalog és lovas honvédség ennek képezi a csiráját. Ezen ezredek számát kell növelnünk, Ezen honvédségünk számára és kiegészítésére kell követelnünk pártkülönbség nélkül a honvéd műszaki és tüzér csapatokat és a honvéd főparancsnok vezetésével az önálló és teljesen magyar legfőbb hadvezérletet is. A míg a nemzeti hadsereget ki nem vívtuk, a míg fiainkat német szóra ugratják a dolni-mihajlováci árkokon és bokrokon, addig szomorú kérdés minékünk »király gyakorlatok«-ról regélni . . . Csufolkodik velünk még a polgári állású markotányosok sárga-fekete karszalagja is. Mintha csak mondaná az irigység és a halál párosult színe: — hiába kérkedel nagy pipájú, kevés vágott dohányu magyar, fiaidat idegen szóval hajszolom, mezőidet idegen parancsszóval gázoltatom . . . Pénzed és véred ma is csak az enyém. Verstanden? . . . És még ti henczegték, hogy így »király gyakorlat«, — úgy »király gyakorlat« folyik a magyar földön. Be a hassal skriblerék! Kaiser manöver ez! Az volt és az marad ti gyáva, ti nemzetietlen, önérdetnélküli mafták! Hoch!

Megtetszett érteni?

Szabad Hajdu.

NAPI HIREK.

Isteniszteletek.

Holnap vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek végzik az isteniszteletet: Nagytemplomban: Kovács Zsigmond s. lelk. Kistemplomban: Szabó Bertalan s. lelk. Ujtemplomban: Könyves Tóth Kálmán lelkész. Ispotály templomban: Biró János s. lelk.

A szerkesztőségéből.

Ifjabb Móricz Pál, lapunk felelős szerkesztője, ki augusztus 17-ik napjától szeptember 12-ik napjáig katonai fegyvergyakorlatra volt bevonulva, a mai napon újból átvette a Debreczen szerkesztését és vezetését.

Szinay Gyula újabb jelölése.

Országos pártunk, Hajdu megyei és Debreczen városi, továbbá református egyházi életünk régi, kiváló harcászát, az érde-

mes Szinay Gyula országos képviselőt immár két kerületben is jelölték nagy lelkesedéssel. Szinay régi bajnoka már az országos pártunk és régi buzgó tagja a képviselőháznak, így tehát országosan ösmerik az ő érdemeit. Mint az »Arad és Vidéke« írja Szinay Gyulát Csanád-megyében, Nagy Lakon a régi függetlenségi kerületben jelölték nagy lelkesedéssel, mint a Kossuth-párt jelöltjét, Becker János, a kerületi pártelnök, már legközelebb megkezdí Szinay Gyulával a kerületben a körutat.

Makó Lajos és a debreczeni színház.

A »Magyarország«-ból olvassuk ezen Debreczent közlő érdeklő hírt: Hirt adtunk arról, hogy Komjáthy János visszavonta a debreczeni színház bérletére vonatkozó pályázatot s így az egyedüli pályázó Makó Lajos buda-temesvári igazgató maradt. — Debreczen városa most kérdést intézett Makó Lajoshoz, hogy fontartija-e a színház bérletre vonatkozó ajánlatát; mire Makó tegnap azt felelte, hogy ő mint komoly direktor csak úgy pályázhatott a debreczeni színházra, hogy annak elnyerése ne egyszerűen egyéni hiúságát, vagy önérdetet elégítse ki, hanem művészeti törekvéseinek megvalósítására adjon neki teret. Így tehát szívesen veszi át a debreczeni színházat, mert bizik abban, hogy az ottani műértő közönségben önzetlen működésében lelkes hívekre talál.

— Itt jegyezzük egyuttal meg, más híresztelésekkel szemben, hogy Makó a pozsonyi színházra nem is szándékozott pályázni, bár ottani mértékadó helyről első sorban őt hívták föl, hogy vegyen részt a pályázatban.

Ugy hisszük, hogy Makó igazgató ezen határozott és érdemes kijelentését Debreczen város közönsége megnyugvással veszi tudomásul.

Póttartalékos honvédek köszönete.

Szívesen és örömmel adunk helyet a Debreczenbe bevonult és most már szabadsággal póttartalékos honvédelegénység köszönetének. Eme gyakorlatra behívott és szabadsággal tartalékos katonák közül küldöttség járt szerkesztőségünkben és hálás köszönetük nyilvánítására kérték felbennünket. A debreczeni honvéd pótzászlóalj derék parancsnokának Darvas Nándor honvéd századosnak, Dingha Sándor, Wirth János, Rab Akos honvéd főhadnagyoknak és pótzászád parancsnokoknak fejezik ki a katonás, de humanus bánásmódjukért hálás köszönetüket és elismerésüket a póttartalékosok, a kik szeretettel osztalták szét az ország minden részébe.

Egybekelés.

E hó 12-én tartotta házassági egybekelését Erdélyi Róza, Erdélyi István rendőrfogalmazó leánya dr. Rácz Károly bajai kir. aljárásbíróval, a ki szintén városunk szülötte. Az egyházi egybekelés a menyasszony szülei házában egészen szűk családi körben ment végbe, s annak megtörténte után az új házaspár azonnal Bajára hazautazott, a hová minden jókívánságaink kísérjék őket.

Elengedik az adót.

A jámborabb magyarnak sokféle módon próbálják beadni a maszlagozt a kormánypart kortesai, kik ugyan jászolhoz valónak képzelik a magyart.

Ugyanis többek között azzal a fogással is megszellemelkednek, hogy a ki a kormányparti jelöltre szavaz, annak elengedik az adója nagyobb részét... Ez már igazán sikerült április elseji tréfa: — midőn az adók szaporították, az adók emelők és megszavazói, végrehajtói regélnek — adóelengedésről... Hiábavaló szarkacsörgés ez.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a hét folyamán házasságot kötöttek: Jozsip János — Benedek Mária, Acsádi Sándor — Preku Mária, Preku István — Nagy Zsófia, Balog Sándor — Diheň Zsófia, Szala János — Kovács Eszter, dr. Rác Károly — Erdei Róza, Pergár Károly — Kis Julianna, Koczka Péter — Gyarmati Sára, Princz Arnold — Grünfeld Lotti, Tóth Ferencz — Beneszkó Ida. Összesen 10 pár.

A Kaszás-banda.

Ez cimen egy röpirat jelent meg a név alatt rejtőzködő szerzőtől. A röpirat, mely egyrészt Ferenczy Elek főszolgabírói erényeit dicsőíti igen élénk színekkel, másrészt igen személyeskedő és támadást intéz — egyebek között — a vármegye több oszlopos tisztviselői ellen. A névtelen, a személyeskedő támadások magokkal vonják az ítéletet is és így a pénztelen tartott rendkívüli vármegyei közgyűlés is megrövidítve a peccsétet ütött e támadásra és bizalmat szavazott az orvos támadott fő-tisztviselőknél, egyidejűleg a sajtópör indítását is elhatározva a röpirat szerzője ellen, a ki Bessenyei József segédjegyző szemé-lyében lepleződött le.

Képviselőválasztások Hajdumegyében.

Hajdu vármegye központi választmánya ma délelőtt tartotta meg az ülését a megyei képviselőválasztások határnapja ügyében. A választmány Hajdumegyében október második napjára tüzte ki a képviselőválasztások megejtését. E hírrel kapcsolatosan közöljük, hogy Nánásra választási elnöknek Csohány László nánási polgármester, a szavazatszedő bizottság elnökéül Veszprémy István hadházi ügyvéd, helyettes elnökéül dr. Nagy Gábor nánási ügyvéd és Kömmerling János dorogi birtokos, jegyzőül Farkas Győző dorogi jegyző és Simon Károly hadházi tanító, helyettes jegyzőül Kovács Ferencz nánási főjegyző és Etey János sámsóni jegyző küldettek ki. — Hajdu-Szoboszlón választási elnök dr. Czegledi Mihály megyei t. főügyész, a szavazatot szedő bizottság elnöke Dalmy László földbirtokos, helyettes elnökök Padrah Sándor kir. közjegyző és Jakuts Sándor birtokos, jegyzők Péntztáros István városi főjegyző és Nádházy Béni szováti jegyző, helyettes jegyzők Kovács Ferencz és Fehér Gábor arvaszéki ülnök. A nádudavri kerületben a választási elnök Dávidházy János esperes, a szavazatszedő bizottság elnöke Ludány Lajos földbirtokos, helyettes elnökök Kiss Ferencz ref. lelkész és Veress Géza ref. lelkész; jegyzők: Papp Sándor, nádudvari jegyző és Kállay Ignác földesi főjegyző, helyettes jegyzők Szabó Gábor csegei főjegyző és Barta Lajos kabai főjegyző. Bősörménynek külön központi választmánya van, mivel maga küld képviselőt és így maga határoz a választás napjáról is.

Tátrafüredtől Debreczenig kocsin.

Érdekes utazást tett meg a héten Dragota Miklós földbirtokos. Tátrafüredtől Deb-

reczenig kocsin jött. Az ut, melyen Dragota jött Tátrafüredtől Debreczenig 286 kilométer. Ezt az utat Dragota könnyű kis kocsival elé fogott egy lóval 18 óra alatt tette meg, tehát 4 perc alatt tett meg egy kilométert, ami tekintve az ut nehézségeit, a legjobb rekord.

Korteskodó tisztviselők.

A mily megnyugvással és elismeréssel közzétük Lapunkban Faust debreczeni pénzügyigazgató azon férfias és önérzetes kijelentését, hogy hivatali állását nem hajlandó korteskodásra behasználtatni, annál inkább megrovással adjuk közre a polgártársak panaszát és fölháborodását, hogy némely városi tisztviselőink ma is korteskodnak, kapacitálnak és nem átalják nyíltan befolyásolni a kormánypart jelöljei mellett a választókat. Csodáljuk, hogy a törvény tiprásra épp a törvényekre felelősködött hivatalos emberek nyújtanak példát, pedig hiszen az alig néhány napja életbe lépett választási törvény 167 §-a a törvényhatósági r. t. városi és községi tisztviselőket határozottan és szigorúan tiltja a választási mozgalmak vezetésétől, irányításától, sőt világosan kimondja hogy a tisztviselőknél nem szabad a választókra semmiféle presziót gyakorolni, azokat befolyásolni, fenyegetni, a választási mozgalmaktól távol kell maradniok. Szomorú erkölcsi világra és szabadosságra mutat, hogy ime a felelősködött hivatalnokok a király által is szentesített törvényt mindjárt az életbelépés első napjaiban vakmerőenj porba tapodni mérészelik. Ez a vakmerőség és bűn példás megtorlást érdemel. Felhívjuk tehát a választó polgárokat, hogy az ilyen hivatalos bűrbe öltözött korteseket ne csupán kiutasítsák, de a nyilvánosság előtt leplezzék is le, hogy a megsértett törvény szigora is sújtsa az ilyen törvényszegőket.

Öngyilkos honvéd őrmester.

Adorján Lajos honvéd őrmester tegnap délelőtt a péterfia-utcai honvédlaktanya raktárpületében revolverrel mellbe lötte magát. Még élt, mikor a kórházba szállították, de sérülése oly súlyos, hogy aligha marad életben. Öngyilkosságának oka család boldogtalanság.

Lódijazás H.-Nánáson.

A hajdumegyei gazdasági egyesület holnap vasárnap lódijazással egybekötött lókiállítását rendez Nánáson.

Soiree a Magyar Királyban.

A Magyar Király kávéházban vasárnap és hétfőn egy művész társaság különféle mutatóanyagokból előadást tart, melynek műsorából különösen kiemeljük Porieuz kisasszony buzogány művésznőt. Ez a csodaszép nő bámulatos mutatóanyáival csodálatra méltó sikereket aratott.

A gyomor betegségei igen különböző rossz indultu formákban mennek át, különösen ha jelentéktlenebb gyomorbetegségek ellen mit sem használunk. Ilyenek ellen mindég kellene valami házi szert kéznél tartani. Kiváló hatásnak bizonyult e tekintetben Dr. Rosa balzsamja melyet Fragner B. gyógyszerész Prágában 203. III. készít. Kapható minden gyógyszerárban (Lásd a hirdetését.)

Innét-onnét.

— Szeptember 14. —

(Valami a rüsztung ról.)

Ezen ujságnak némely olvasóit mégis talán érdekelni fogja a rövidke hír, hogy miért hallgatott egy idő óta alulírott nemes Kelemen ur? A gyakorlóteremen tapostam s tapostattam a gyöpét. Nehány hétig katonasorban izzadtam a hazáért; de immár a kaszárnya szoba sarkába vágtam a „rüsztungot“ és a nap sugaraitól leburnitva, a szabad mező balzsamától üdülve ismét mellé ülök a lomos, rozoga íróasztalnak. A kardot hüvelyébe rejtettem és újból betüket fogok aratni. Vajha magját is vehetném ez aratásnak. Vajha a szétszórt magokból némelyik meg is fogamzana, hisz a magyarságért, a magyar földért lobban minden gondolatom, minden édes vágyam és törekvésem.

(A Lőrinczy ezredes nótája.)

A nagyváradi honvédegyezrednek a parancsnoka Lőrinczy Dénes ezredes, a ki mai nap egyike a legkiválóbb, legderekabb magyar katonáknak. Valaha itt Debreczenben is katonáskodott és a nyulas-gyakorló téren ma is róla nevezik, említik a Lőrinczy-halmot. Katonai körökben közbeesült a kiváló és a mellett kurucz Lőrinczy ezredes, a kinek a nótáját, úgy hiszem, érdemes megösmerni. Csak a legelejét tanultam az öreg szilágysági, kapesolt részi rezervista hadnagytól, a Zoltán hadnagytól. Így hangzik a nóta:

Csörög — csattog a vasajtó,
Talán jön a prófusz-tartó?
Vizitálja a vasakat,
Ugy örül a rabságnak...
Mond meg a prófusz-tartónak:
Ne örüljön rabságnak;
Mert ha rabságnak örül,
Kés forog a szíve körül...

Ha a kedves olvasók közül valaki Zilahon megfordul, ekkor Lingó cigánytól, a híres szilágysági kisbögöstől megkérheti a nóta további szövegét... Bátran oda lehetne írni a régi kurucz kesergők közé.
nemes Portörő Kelemen.

TÁVIRATOK.

Az amerikai köztársaság elnöke meghalt.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —
Budapest, szept. 14.

A buffalói anarchista merénylet áldozata, Mac Kinley, az amerikai egyesült köztársaságok elnöke a lövés sebében az éjszaka 2 órakor meghalt. Halála megdöbbenést keltő, hogy épp azon kormányfőnek kellett így elpusztulni, mely kormány még az anarchistáknak nevezett emberi fenevadaknak is üldözés nélküli otthont biztosított. A Mac Kinley halála válságokkal járhat az általa vezetett kormányzati irányra, de halálával egyszersmind megpecsételte orgyilkos merényletjének a sorsát is. Amerikában halálérthalállal kell fizetni.

Nyilatkozat.

A szolyvai és luhi Erzsébet gyógyforrás különösen a gőge, hörög és tüdőhurtnál ajánlható.

Dr. csetneki Jelenik Zs.

kir. tan., a Ferencz József ker. kórház igazgatója.

A szolyvai ásványvíz kitünő üdítő ital a savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

Nyilttér.

Kitünő orvosi észleletek alapján immár dönthetetlenül meg van állapítva, hogy a

Ferencz József keserűvíz

szerencsés összetételénél fogva, az egyedüli tartós hatású és kellemes ízű hasajtó szer. A régi hírnevű Ferencz József keserűvizet mindenütt árusítják.

A legjobb és legegészségesebb
ÜDÍTŐ-ITAL,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, szőlőszőlővel vagy növényi szörpökkel vegyítve kitünő ízű
vegyülményeket ad: a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legfinestebk és leggyönyörűbb
SÁVANYÚ-ITAL

Alítja a szomjot, léhit és felfrissít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikasztó hatása ellen.

1341. v. k. szám.
1901.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 2593/10 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Debreczeni Ipar és Kereskedelmi bank részére Stern Henrik debreczeni lakostól 340 kor. tőke, ennek 1900. évi február hó 1 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 93 kor. 84 fillér perkötség erejéig 1900 évi június hó 27-én biróilag lefoglalt és 759 koronára becsült házibutorok, faliképek, tükrök és egyéb tárgyakból álló ingóságok **1901 évi szeptember hó 30-án délelőtt fél 10 órakor** kezdetét veendő és alperes lakásán, Arany János utca 43. számú háznál megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1901 évi szeptember hó 10-én.

Török Péter
bir. kiküldött.

Miután a **hegyaljai szőlők** is, bő szüretet ígérnek,

KICSINKÓ ANTAL,

ottani nagy bortermelő elhatározta, hogy régebbi

asszu és szomorodni borait a debreczeni piacon forgalomba hozza.

Kinek tehát igazán jó és valódi szomorodni és tokaji asszura szüksége van, forduljon

Kontsek Géza

fűszer- és borkereskedőhöz

Kossuth-utca.

Artézi és szivattyus kutak

furására községek, gyárak, gazdaságok és magányosok részére jutányos feltételek mellett ajánlkozik

Guró Lőrincz

kuturómester és vállalkozó, ki 15 év lefolyása alatt 200-nál több sikerült furtkutat létesített. Megrendelések címre: **Debreczen, Varga-u. 20** sz. intézendők.

Új fűszer és liszt kereskedés.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy a helybeli piacon **Simonffy utca 2. szám** [városi bérház]

Lusztig és Bán

törvényszékiileg bejegyzett cég alatt nagyban és kicsinybeni fűszer, liszt és gyarmatáru kereskedést nyitottunk.

Évek hosszú sora óta foglalkozunk e szakmával, ismerjük a legelőnyösebb bevásárlási forrásokat, megtudjuk választani az áru minőségét, kellő tőkével is rendelkezünk, így tehát azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy vevőinket minden tekintetben kielégíthetjük.

Hangsúlyozzuk még, hogy egy elsőrangú tiszavidéki gőzmalom kizárólagos elárúsítását bírjuk, így tehát lisztokban igen kedvező árak mellett a legkitünőbb minőséggel szolgálhatunk.

Szives pártfogást kér

tisztelettel

Lusztig és Bán.

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel s nyomó szabályozóval. **A munka képesség 20 %, nagyobb, mint bármely más sajtónál**

Hydraulikus sajtók,

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrítők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcsvágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia” gyümölcs és szőlővessző permetezők, gyártanak és szállítanak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. és kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gőzhámor. **BÉCS, II. Taborstrasse 71.**

Kitüntetve 450 arany, ezüst és bronz éremmel.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviselők és viszontárusítók felvétetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkkel szedve minden szó 4 fillér.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajduságpedró” használata által. Egy doboz 40 fillér. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerertárban, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Ebesi ártézi víz a legjobb legesebb tisztító ital. Kapható minden fűszerüzletben, kávéházak és vendéglőkben. Főraktár: Piacz-u. 7. sz.

Uj boros hordók I. rendű készítmény, minden nagyságban megrendelhetők Debreczeni Lajos hentes üzletében Verbőczy utca 8.

A nagyerdőn két tengeri görög bérbe kiadó. Tulajdonosa **Török Gábor** erdőmester.

Polgári iskolai magán tanítását elvállalom havi 12 frtért. Siker biztos. Levelek kollegiumba kéretnek joghallgató címre.

Czimbalmokat és iskola vagy kijátszott hegedűket bálmatos olesó árban beszerezhető. Iskola hegedű legfinomabb 8 kor. vonóval együtt. — Czimbalom részletfizetésre és kitűnő hurokat is tartok. **Tóth János** műhangszer készítő főter 41. kapu alatt.

8 lóerejű gőzcséplő garnitúra olcsón eladó **Székely Imrénél** Szoboszlón.

Pinczér tanonecznak két jóra való fiu **Márkus Jenő** Dréher sör-csarnokába felvétetik.

Jencs-féle
Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan és biztos szer széplő, pattanások, májfoltok, bőratka (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megrepedéstől; megszünteti az arc és kéz vörösségét. Rendesen használva, a ránczos arczbőrt simává, üdévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idézi elő az arczbőr fényességét. **Ára 1 korona.**

A hozzávaló **Narancsvirág Poudre** doboza **1 korona.** Kapható:

Jencs Vilmos
„Szt. János” gyógyszerertárban
Budapest, II., Széna-tér.
Főraktár: **Dr. EGGER „Nádor”** gyógyszerertára
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Nincs többé gabnaüzög
ha **Numa Dupny & Co.**
vetőmagojtóját

használgják, 18 év óta a legnagyobb sikereket érték el e szer használatával. a buza valamint tengerizab, árpa és stb. vetemény üszögösödésének megátlásánál. Egy csomag 2 mmzsa vetőmagra elegendő, ára 25 kr., kisebb csomag 1 mmhoz 13 kr. Ovakodjunk értéktelen utánzatoktól. Egyedüli elárusító hely Debreczen és vidékére

Geréby Fülöp utódaí czég.
Numa Dupny & Co. Wien VI/I. Windmühlgasse 33.

Kiadó nagy garcon lakás
külön udvarral, faskamara padlás és pincze helyiséggel, esetleg 2 lakásnak is beosztható.
Értekezhetni **Hajó u. 2. sz. Molnár Albert** tulajdonossal.

Serravallo
KINA-BORA VASSAL.

orvosi kitünőségek által mint dr. **Braun** tanár, udv. tanácsos, dr. **Drasche** tanár, udv. tan. lovag dr. **Krafft-Ebing** tanár, udv. tan., dr. **Monti** tanár, lovag dr. **Mosetig-Moorhof** tanár, dr. **Nuesser** tanár udv. tan., dr. **Schantz** tanár, dr. **Weinlechner** tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánltatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.
Kitüntetések: XI. orvosi congresszus **Róma** 1894. congresszus **Nápoly** 1894. Kiállítás **Venedig** 1894. **Kiel** 1894. **Amsterdam** 1894. **Berlin** 1895. **Paris** 1895 **Quebec** 1896. **Turin** 1898. **Quebec** 1897. **Canea** 1900. **Nápoly** 1900. **Paris** 1900.

Több mint 1000 orvosi elismervény.
Ezen kitűnő, újra élesztő szer **kiváló** íze miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. **üvegekben 1/2 liter á K 2.40, 1 liter á K 4.40** árusítatik minden gyógyszerertárban.

Serravallo gyógyszerertár Triesztben.

Gyors és biztos segély gyomorbetegségek és azok utóbaibaiban!

A legjobbnak bizonyult **HÁZISZER**, mely az emésztést szabályozza, a rendszeres vérkeringést eredményezi, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomoribaj, és pl. étvágytalanságot, savanyu felbőfögést, hányási ingert, gyomor és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, vértolulást, hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam

FRAGNER B. gyógyszer.-től PRÁGÁBAN 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti, egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön bevált **házi-szer**. 1 üveg **50 kr.**, kettős üveg **1 frt** Postán **20 krral** drágább.

1 frt 44 kr. előzetes beküldése mellett egy nagy üveg, 75 kr. beküldése ellenében egy kis üveg küldetik bérmentesen az oszt. m. állam bármely állomására.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt.
Dobozban **35 kr** járval. Postán **6 krral** drágább.

1 frt 58 kr. előzetes beküldése mellett 1/4 dohoz vagy 1 frt 68 kr. 1/2 dohoz, vagy 2 frt 30 kr. 3/4 dohoz, vagy 2 frt 48 kr. 1 dohoz bérmentesen az oszt. magy. állam bármely állomására

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai **Fragner B.** gyógyszerertárból és figyeljen arra, hogy a **Dr. Rosa balzsam** csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a **prágai házi kenőcs** csomagolásán pedig a jobbról látható háromszögletű védjegy.

A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, jutalmat kap!
Eltérő levelek **országi rendelkezésre állanak.**

Raktárak Budapesten:
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerertárban, **EGGER A.** gyógyszerertárban.

Főraktár a készítőnél **FRAGNER B.** cs. és kir. udvari szállítónál, a fekete sas gyógyszerertár Prágában a Spornauer-utca sarkán 203. sz.

8.

Van szerencsénk a n. é.-közön séget értesíteni, hogy raktárunk

női divat osztályát

az őszi-téli idényre a legujabb

**Szines és fekete selyem
Gyapju női ruhaszövet
Flanell, mosó velez
Téli kendő, sál
Ruhadiszek és bélésárakkal**

dusan felszereltük.

A Kunz József és Társa cégtől átvett árukat pedig

rendkívüli jutányos áron

árusítjuk ki.

Kiváló tisztelettel

Donogán és Somossy

Kunz József és társa utódai.

Minden külföldinél jobbak!

és olcsóbbak:

a „Debreczeni vasöntöde és géplakatosság“

aranyéremmel kitüntetett kutszivattyui, borsajtói és szőlőzuzó gépjéi!

Eladás egyedül a gyártelepen:

Péterfia végén a hadházi-utcában.

Hölgyek részére nélkülözhetlen. **Anői szépség** Legjobb szepítő szer.

elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkínzóbb és legbiztosabb a

FÖLDES-féle

Margit-Créme

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan, és zsírtmentes. Ezen világhírű arckenőcs pár napalatt eltávolítja a pattanást, bőrtörést (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket az arcot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Legkínzóbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt. Margit hölgypor 60 kr. Margit szappan 35 kr. Margit fogpép (Zahn-pasta) 50 kr. Margit arcvíz 50 kr.

Számtalan elismerő és köszönőlevél. Postán utánvetellel vagy a pénz előzetes beiktatása után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész Arad.

Kapható minden gyógyszerertarban, drogériában és illatszertkereskedésben

Hamisítók bíróság üldözöttek. Csodás gyors hatása.

20 kr.

egy kiló finom

csemege szőlő

3-4 kilós kosarakban

Szabó Lajos fiai cégnél.

Debreczen, Tisza palota.

Sok pénzt
1000 koronáig havonta kereshetnek (esetleg mellékeresetként) szolid, becsületes uton bármily társadalmi állású emberek Bővebb értesítést ad „Reell 149“ sz. alatt a hirdetési iroda E. Kristoffik Insbruck Postfach 36.

Pártoljuk a hazai ipart.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy külföldön sok évi tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy szép Magyar Hazánkban eddig ismeretlen iparágat honosítottam meg, egy óragyárat, amelyet saját számlámra vezetek, következő czég alatt:

Serli Ede utóda Gasparik Antal Első magyar ingaóra gyára.

DEBRECZEN, Piacz-utsza 16. — Alföldi takarékpénztár alatt.

Gyáramban készítek 8 napban, 1 hónapban, 1/2 évben és 1 egész évben felhuzó-, járó-, ütő- és ismétlő ingaórákat, készítek mindennemű **astronómiai regulátorokat, villanyos-órákat, 8 napos utazó órákat** és mindennemű fogas kerekű rendszereket.

Egyszersmind felhívom a n. é. közönség figyelmét a gazdagon felszerelt óriási raktáromra, a hol a legfinomabb **Omega, Pegasas, Longines, Chronométer, Chronograph** és még más fel nem sorolható óra különlegességeket ezüstben és aranyban, ugymint ékszereket olcsóbban, mint bárhol, gyári áron árúsítom.

Javításokat a legujabb svájcezi módszer szerint eszközlök majdnem ujjá alakítom. Olcsó árak. Kérem a Magyar Iparpártoló közönséget, jóindulatába és szives pártfogásába ajánlom gyáramat, óra- és ékszer-raktáramat.

Maradtam hazafias tisztelettel:

Serli Ede utóda Gasparik Antal, Chronométer és műórás.

Első magyar inga óra gyáros.

M. G. V. pálya órás és ékszer kereskedő.

Pártoljuk a hazai ipart.

Meghívás

A debreczeni termény és áruraktár részvény társaság
1901. szeptember 29-én, d. e. 10 órakor

A városháza nagytanács termében tartandó

XIV-ik évi rendes közgyűlésére.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Határozat hozatal a lefolyt 1900-1901. évi üzleti év zárszámadása és a felmentvény megadása tárgyában.
3. Határozat hozatal a nyereség felosztása és az osztalék megállapításra nézve.
4. A sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének választás utján való betöltése.

Debreczen, 1901. aug. 15.

Az igazgatóság.

Jegyzet. A közgyűlésen résztvenni szándékozó részvényes köteles részvényeit a közgyűlés előtt legalább 1 nappal a társaság pénztáránál, a debreczeni első takarékpénztárnál, vagy a debreczeni ipar- és kereskedelmi banknál — tényleg és igazoló-jegy kiállítását ellenében — letenni. A zárszámadások 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság hivatalos helyiségében a részvényesek rendelkezésére állanak.